

Pastor Verner Zako Groth Andersen, i Hejnsvig Sogn fra 1968 til 1975.

"Det er mærkeligt at skulle tage afsked med et sogn, hvor man så småt havde forberedt sig på, at her skulle man blive til sine dages ende. Og så blev det altså anderledes". Med disse ord tog pastor Verner Andersen i kirkebladet i august 1973 afsked med den menighed, som han kom til som 50-årig i 1968. I Hejnsvig Sogn blev Verner Andersen således ikke "til sine dages ende", men mere herom senere.

Østjysk gårdmandssøn fra Tørring

Verner Andersen blev født d. 27. april 1918 i Tørring Sogn ved Vejle i et gårdmandshjem, og vi kan endnu engang konstatere at mange af Hejnsvig-præsterne gennem tiden har haft kontakt til landbruget på én eller anden måde. Barndomshjemmet var præget af Indre Mission, hvilket også har været tilfældet for mange af Hejnsvig-præsterne. D. 24. september 1943 blev Verner Andersen gift med Paula Petra Theodora Petersen eller Dora som alle har kaldt fru Andersen. Dora var født d. 24. september 1915 og fik sig således en "fødselsgave" med brylluppet på hendes 28 års fødselsdag. Hun stammede fra Hammer Sogn ved Aalborg. Sammen fik de to døtre. Den ene datter er gift og bor i Skive, mens den anden datter er bosiddende i Paris og er fransk gift.

Til pionergerning i København

Præstegerningen indledtes med den teologiske embedseksamen i 1945 efterfulgt af første præsteansættelse ved Lundeuskirken i København

fra 1946 til 1950. Opholdet ved Lundeuskirken var en særlig oplevelse for Verner Andersen, idet dette københavnske sogn var inde i en stor udvikling sidst i 40'erne. Helt op til 1900-taller var Emdrup kvarteret et landbrugs- og gartneriområde, hvor der kun boede få mennesker, men med indlemmelsen i Københavns kommune i 1901 begyndte der at ske noget. I 30-erne gik det stærkt. Det første etagebyggeri var Ryparken med 1000 lejligheder. Fra 1927 var Grundtvigskirken sognets kirke, men den lå langt væk. Enten måtte man gå eller også tage tre sporvogne. Da samledes en kreds af borgere med det mål at etablere Lundeuskirke som et selvstændigt sogn med egen kirke. Kredsen havde sit udspring i Indre Mission og holdt bl.a. fælles bibeltimer og friluftsmøder, hvor Indre Missions orkester spillede mellem boligblokkene. Sognebeboere af kommunistisk observans var stærkt utilfredse med at skulle lægge ører til et vækkelsesmøde, og friluftsmøderne måtte opgives. Problemerne med at skaffe egnede lokaler blev løst takket være Sankt Lukasstiftelsen, som tilbød at stille sin kirke til rådighed for søndags-

I samarbejde med Hejnsvig Sognearkiv begyndte Kirkebladet i oktober/november 2006 en historisk serie om præster op gennem tiden i Hejnsvig sogn helt fra Reformationen og frem til i dag.

Vi vil meget gerne høre gode, sjove og troværdige historier om præsterne i Hejnsvig sogn og evt. modtage billeder til brug i kirkebladet.

På forhånd tak for god hjælp også når vi fra kirkebladsredaktionen kommer forbi for at spørge ind til en god historie.

(Se tidligere artikler på www.hejnsvigbynet.dk - under "Egnshistorie")

Kirkebladsredaktionen

BIBELORD

Du skal holde hviledagen hellig. Du har seks dage om ugen til at udføre dit arbejde og dine daglige gøremål, men den syvende dag er en hviledag, som er indviet til Herren, din Gud.

Det 3. bud fra 2. Mosebog, kap. 20, vers 8; fra Bibelen på Hverdagsdansk, Forlaget Scandinavia 2007

gudstjenester. En tekstilfabrikant tilbød herefter at bygge en midlertidig kirke på Rygårds Allé. Kirken ville han gratis stille til rådighed i 10 år for menigheden, hvis de selv kunne indsamle 5.000 kr. Da denne kirke kun var til låns måtte menigheden hurtigt i gang med at skaffe penge til den endelige kirke. Det var i denne pioner- og kirkerejningsperiode Verner Andersen som helt ny præst kom til Lundehuskirken. Der blev i efterkrigstiden holdt kirke-basarer med 10.000 deltagere, og man indsamlede ved en enkelt basar 177.000 ved hjælp af 600 frivillige. Verner Andersen forlod sognet midt i denne periode. Den nuværende kirke blev påbegyndt i 1955 og indviet d. 1. december 1957.

Til Himmerland og kirke- og skolearbejde

Herefter gik turen til Jylland, nærmere bestemt til Himmerland til præsteembedet i pastoratet med tre kirker: Kgs. Thisted, Binderup og Durup sogne, hvor Verner Andersen var præst indtil 1962. Her engagerede Verner Andersen sig ved bl.a. at være med til at oprette Borremose Ungdomsskole, som han i en årrække var formand for. Skolesagen lå ham meget på sinde, og derigennem mødte han også som præst befolkningen i en kulturel tilgang. I samme periode blev han også valgt ind i bestyrelsen for indenlandsk sømandsmision og var aktiv i sømandsmisionens arbejde i mange år. I Himmerland forstærkedes Verner Andersens tilhørsforhold til Indre Mission, og den gode kontakt til folk i Himmerland varede ved, så også i Hejnsvig-tiden fik familien Andersen besøg fra nord!

Til Hejnsvig via Herning

I årene 1962 – 68 var pastor Verner Andersen ved Sct. Johannes Kirken i Herning, og herefter stod der Hejnsvig i adressebogen ud for Dora og Verner Andersen i de næste 7 år. Hejnsvig var faktisk "præsteløs" i næsten 3 måneder efter afskedsgudstjenesten med pastor Vestenaa d. 4. august 1968. Det blev til gudstjenester og kirkelige handlinger ved mange forskellige nabopræster, indtil søndag d. 27. oktober 1968, hvor der blev holdt indsættelsesgudstjenester i Hejnsvig og Vesterhede Kirker.

Et glad og åbent menneske

Pastor Verner Andersen beskrives som et glad menneske, der kunne li' at være sammen med andre mennesker. Han havde altid let ved at komme i kontakt med andre, og er det sket, at han har forløbet sig, så var han aldrig bange for at give en undskyldning. Han var også ofte den første til at indrømme, hvis og når der var anledning til at tage ved lære af fejltrin. "Ordsmenneske" er

Når vi tænker på den gerning, der nu ligger foran os i Hejnsvig sogn og ved Hejnsvig og Vesterhede kirker, så vil vi gerne, at det, som ordet "medarbejder" giver udtryk for, måtte komme til at dække over arbejdet i fremtiden.

Vi ved, at vi kommer til sogne med et godt kirkeliv, at her er gode vaner. Vi ved, at her er lagt en grund, og at det er vores opgave som medarbejdere at bygge videre på denne grund, sådan at der stadig må være en takkende, lovsyngende og tilbedende menighed her. Det beder vi om, at vi må være gode medarbejdere til.

...

Vi vil gerne betragte os selv som medarbejdere, og vi håber, at I vil modtage os som medarbejdere.

Hjertelig hilsen

Jeres

Dora og Verner Andersen

Velkomsthilsen fra kirkebladet i november 1968

et andet prædikat, som blev hæftet på sognets nye præst, bl.a. skulle bilen altid være vasket, støvsuget og helt i orden! Han var god til at organisere og var en stor hjælp for bibelkredsene med vejledning til det praktiske i kredsene og med spørgsmål til samtale i kredsene.

Tiden i Hejnsvig Sogn bar ganske naturligt præg af, at han var en meget benyttet prædikant i kirker og også ofte var ude som taler i mange sammenhænge og særligt i missionshuse. Fra 1961 blev han valgt ind i Indre Missions Hovedbestyrelse på landsplan, hvor han i 1972 blev næstformand.

De mange aftner udensogets som taler og prædikant betød at han måtte arbejde desto hårdere indensogts, for der er jo "ingen kære mor", når man har været i Ålborg om aftenen og er kommet hjem sent på natten. For næste morgen venter konfirmandundervisning og øvrige opgaver i sognet! Men Verner Andersen var arbejdsom i alle de opgaver han påtog sig. Det så ud som om "arbejdet for ham var en leg" – han så ud til at ha' let ved sin gerning, men kom ikke let om ved det.

En dygtig prædikant var Verner Andersen, og han kunne tale tydeligt og forståeligt for alle med et klart bibelsk budskab. Kirkegangen var stor i Hejnsvig Sogn i Verner Andersens tid, og han fortsatte med at betone, at deltagelse i altergangen hørte med til gudstjenesten, sådan som også hans forgænger pastor Vestenaa havde understreget.

SPECIAL LINK www.dendanskesalmebogonline.dk

Kirkeministeriet og Det Kgl. Vajsenhus har skabt mulighed for at så mange som muligt har adgang til at lære salmetekster og -melodier at kende i et moderne website med noter og forklaringer til salmer og forfattere.

Verner Andersen var af natur et glad og åbent menneske. Han var åben over andre synspunkter, og synspunkter, der afveg fra dem, han selv repræsenterede. Det var ham meget imod med de forskellige skarpe grupperinger indenfor folkekirken, der bekrigede hinanden. Han mente, at mennesker skulle tale sammen, og han nød samværet med mennesker og deltog i så mange fester i sognet, som tiden tillod.

Tabet af ægtefælle

Verner Andersen havde den sorg at miste sin kone Dora, som døde d. 4. august 1973. I hele den tid præsteparret havde boet i Hejnsvig, havde Dora været syg, men mange husker Dora som en humoristisk og glad person. Det var Verner Andersen selv, som begravede sin kone, og han prædikede over ordene fra Davids Salme i det Gamle Testamente, nr. 139, vers 1 – 12. Fra sognet var der en ualmindelig stor deltagelse ved begravelsen, men derudover også repræsentanter fra Indenlandsk Sømandsmission, Indre Mission i Danmark, Brødremissionærer i Danmark, Menighedsrådet ved Sct. Johannes Kirke i Herning, Borremoses Ungdomsskole, samt venner og kirkebetjening fra Kgs. Thisted, Durup og Binderup. Det store følge sluttede op om mindesamværet på Ungdomsgården i Grindsted, hvor sognepræst Hartvig Wagner, Herning, sluttede med andagt. I september-kirkebladet for Hejnsvig Sogn rettede pastor Verner Andersen en stor tak til menigheden "for den kærlige deltagelse, som I har vist os under min kones lange sygeleje, ved hendes død og begravelse. Tak for forbøn og for menighedens fællesskab, det har været mig en stor trøst og opmuntring i en svær tid".

Begivenheder i Hejnsvig Sogn under Verner Andersen

Med til enhver præstehistorie hører også at fortælle sognets historie. I nogle tilfælde er nye

Da jeg som ganske ung kom til Hejnsvig, var jeg ikke ret flittig til at gå i kirke. Men en søndag med snevejr i adventstiden ville jeg dog i kirke.

Vejret var lyst og klart og inde i kirken var der lunt og godt. Jeg kendte ikke præsten af andet end udseende, men hans tale gjorde indtryk på mig. Jeg følte den var rettet til mig specielt, og da jeg gik hjem tænkte jeg meget på talen.

I dag husker jeg ikke ordene, men godt fornemmelsen i et ungt, modtageligt sind. Det fik mig til at tænke meget på, hvordan jeg skulle opdrage det barn jeg ventede.

aktiviteter i sognet kommet i stand på præstens initiativ – i andre tilfælde er det menighedsrådet der har taget hånd om nye tiltag.

Her følger en række oplevelser fra perioden 1968 – 1975:

- **Kirkebladet ændrede udseende** i juni-juli 1969
- **Hejnsvig Kirke fejrede 50 års jubilæum** for ombygningen i 1918-1919 ved en festgudstjeneste søndag d. 23. november 1969 kl. 14, hvor biskop Dons Christensen prædikede. Efter gudstjenesten var der festligt samvær med kaffebord i forsamlingshuset.
- **Eftermiddagsgudstjenesterne kl. 14.00** i vinterperioden blev som en forsøgsordning ændret til formiddagsgudstjenester i marts og april 1971. Man havde konstateret, at der var betydeligt færre deltagere om eftermiddagen end ved højmessen. Kl. 9 og 10.30 indførtes som forsøgs-gudstjenestetidspunkter i vinterperioden i lighed med sommertidens gudstjeneste tidspunkter. Det var dog først fra og med november 1987, at to formiddagsgudstjenester blev en fast ordning også i vinterperioden.
- **Et teleslyngeanlæg** blevet installeret i Hejnsvig Kirke i oktober 1971.
- **Det nye orgel i Hejnsvig Kirke** blev indviet St. Bededag d. 28. april 1972.
- **Aftengudstjenester om lørdagen kl. 19.30** var et resultat af oliekrisen omkring årsskiftet 1973 – 1974. I månederne december til og med februar var søndag kl. 14-gudstjenesterne ændret til lørdag aften, d.v.s. så længe forbudet om søndagskørsel under oliekrisen var gældende. Gudstjenesterne søndag kl. 10.00 blev ikke berørt af kørselsforbudet. Af hensyn til ældre og andre, der har svært ved at komme til højmesse søndag kl. 10, var der altermgang ved gudstjenesterne lørdag aften.

Generalsekretær for Indre Mission

I januar 1975 blev Verner Andersen gift med Anna Andersen. Men 1975 skulle også blive et skelsættende år for præsteparret på anden vis. Verner Andersens personlighed var uden tvivl med til at bane vejen for hans ansættelse som generalsekretær ved Indre Missions Hovedkontor i Fredericia. Som hovedbestyrelsesmedlem havde han arbejdet for, at Indre Mission skulle flytte sit hovedkontor fra København til Fredericia, og Verner Andersen blev opfattet som en sam-

lende og mæglende person, der kunne føre Indre Mission videre i 1970'erne, hvor kristendommen ellers var trængt fra mange sider, både i skolen og i privatlivet. Stillingen som generalsekretær havde Verner Andersen fra 1975 til 1982, hvorefter

han blev rejsepræst for Indre Mission. I perioden 1985 – 1987 var han formand for Indre Mission. Spøgefuldt skulle han selv have sagt, at han havde prøvet alt indenfor Indre Mission undtaget det at være indre missionær!

Et langt livskald afsluttes

Efter kort tids sygdom døde Verner Andersen d. 30. maj 1999. Han var frisk og aktiv til det sidste,

og med hans død har mange mistet en trofast ven og forbeder. Begravelsen foregik fra Sct. Michaelis Kirke i Fredericia, hvor Anna og Verner Andersen havde deres faste tilhørsforhold gennem mange år. Et stort følge af familie og venner og mange tidligere præstekolleger og medarbejdere fra Indre Mission var også mødt frem til den sidste afsked. Begravelsen blev foretaget af sognepræst Bent Østergaard. Efter højtideligheden i kirken samledes det store følge i kirkens menighedshus til kaffebord. Mange havde ordet for at bringe en hilsen og et mindeord eller for at foreslå en salme.

I forbindelse med denne artikel har vi været i kontakt med pastor Verner Andersens enke, Anna Andersen, som bor i Fredericia. Vi ønsker hende en fortsat god pensionisttilværelse og siger tak for hendes betydning og virke i Hejnsvig sogn.

Nyt orgel i Hejnsvig Kirke

Ved jubilæumsfesten for Hejnsvig Kirke i november 1969 blev det besluttet at oprette et fond til et nyt orgel. Det gamle orgel installeret i forbindelse med kirkeombygningen spillede for så vidt udmærket endnu, selvom det var 50 år gammelt. Men det var bygget efter et princip, som man for længst var gået fra. Det vil altså sige, at det ikke ville kunne repareres. Efter kyndiges udsagn var dets holdbarhed begrænset. Og da der går ca. 4 år fra den dag, da man tager beslutning om anskaffelse af et orgel til den dag, det står færdigt, besluttede menighedsrådet at gå i gang med opgaven. Der indkom ved jubilæet ca. 2.000 kr.

Det nye orgel til Hejnsvig Kirke var klar til installation i foråret 1972, og orgelbyggeren begyndte at tage det gamle orgel ned lige efter påske i første uge af april måned, hvorefter det nye orgel straks blev installeret. I den mellemliggende periode blev der afholdt gudstjenester i Hejnsvig Missionshus. Det nye orgel blev indviet ved en festlig orgelkoncert St. Bededag d. 28. april 1972 kl. 14.00 med deltagelse af kirkens organist, Ninna Hansen, Hejnsvig Skoles børnekor, Hejnsvig Kristelige Sangkor, dirigent Harris Pedersen og organist Elius Andersen, Fredericia. Dermed var orglet og kirken klar til konfirmation i Hejnsvig d. 30. april.

Det gamle orgel i Hejnsvig Kirke blev bygget af M. Sørensen, Horsens, sandsynligvis i 1919, d.v.s. samtidig med kirkens ombygning, som blev forestået af arkitekt Lønborg Jensen, der således også har tegnet orgelfacaden.

(Uddrag af Kirkeblad for Hejnsvig sogn, april 1972)

Når Hejnsvig nu om kort tid får et nyt orgel, vil der i Vesterhede og Hejnsvig Kirker være to dejlige instrumenter, der forhåbentlig vil kunne glæde menigheden mange år fremover. Det giver anledning til en lille betragtning over dette instrument kaldet: "Musikinstrumenternes Dronning".

Når de sidste bedeslag er slået, lyder orgelpræludiet. Det hører med til gudstjenesten, derfor bør vi være der, når det begynder. Måske burde vi også prøve på at gøre det til en skik at blive siddende mens postludiet lyder, der det hører også med.

Orglet begynder og afslutter vor gudstjeneste, det forbinder dens enkelte led, og det ledsager salmesangen. Dets betydning for gudstjenesten er overmåde stor, men det dominerer ikke. På et gammelt orgel nede i Schlesien står der: "Ecce ancilla Domini". Det betyder: "Se, jeg er Herrens tjenerinde". Det er netop det, vore orgler skal være.

Verner Andersen

BED FOR

Kirkekoret, organist Ragna Hennelund, familier og hjem, sommerlejr